

АНОТАЦІЯ
вибіркової дисципліни
«Віктимологія»

Мета вивчення навчальної дисципліни формування у здобувачів вищої освіти системного наукового уявлення про віктимність як соціально-психологічний феномен, закономірності становлення та прояву поведінки жертви, чинники віктимізації особистості й соціальних груп, а також розвиток професійних компетентностей щодо профілактики віктимної поведінки, психологічного супроводу постраждалих осіб і зменшення наслідків травматичних подій у сучасному суспільстві.

Очікувані результати навчання.

За результатами вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні *знати*:

- основні поняття, категорії та міждисциплінарні підходи віктимології як галузі наукового знання;
- теоретичні концепції віктимності, віктимізації та віктимної поведінки особистості;
- класифікації жертв правопорушень, насильства, воєнних дій, надзвичайних і кризових ситуацій;
- психологічні, соціальні, культурні та ситуаційні чинники формування віктимної поведінки;
- особливості віктимізації різних соціальних груп (дітей, підлітків, жінок, осіб похилого віку, ветеранів, ВПО, волонтерів тощо);
- механізми повторної (вторинної) віктимізації та способи її попередження;
- наслідки психотравмувальних подій для психічного здоров'я жертви;
- нормативно-правові засади захисту прав потерпілих та етичні принципи роботи з ними;
- роль психолога, соціального працівника та інших фахівців у системі допомоги жертвам..

та *вміти*:

- аналізувати віктимну поведінку особистості з урахуванням індивідуально-психологічних і соціальних чинників;
- ідентифікувати ознаки віктимізації та ризики повторного травмування;
- застосовувати віктимологічні знання у професійній діяльності психолога, соціального працівника, педагога чи фахівця правоохоронної сфери;
- здійснювати первинну психологічну оцінку стану постраждалих осіб;
- розробляти та реалізовувати заходи профілактики віктимної поведінки;
- використовувати базові навички кризового консультування та психологічної підтримки жертв;
- взаємодіяти з представниками суміжних служб у межах міждисциплінарного підходу;
- дотримуватися етичних норм і принципів недопущення вторинної віктимізації;
- формувати безпечне, підтримувальне середовище для осіб, які пережили травматичний досвід.

Зміст програмного матеріалу.

Тема 1. Поняття віктимології

Тема 2. Сучасний стан віктимології в Україні

Тема 3. Віктимологія: особливості зарубіжного і вітчизняного досвіду

Тема 4. Нормативно-правова база

Тема 5. Функціонально-рольовий репертуар, уміння і базові характеристики майбутнього психолога у цьому напрямку

Тема 6. Техніки роботи у цьому напрямку

Тема 7. Підготовка психологів у цьому напрямку

Тема 8. Сучасні виклики та реалії

Обсяг (у кредитах ЄКТС/годинах): 3 кредити ЄКТС/ 90 год.

Форма контролю: залік.

Кафедра, що забезпечує викладання навчальної дисципліни: кафедра практичної психології.